

Organ	Strategisk regional beredning
Plats	Karlskatan 2, Hörsalen, Västerås
Tidpunkt	Fredagen den 9 juni 2023
Ledamöter	Mikael Andersson Elfgren (M), Ordförande Malin Gabrielsson (KD) Kenneth Östberg (S), 2:e vice ordförande Jenny Landernäs (M) Lina Eriksson (L) Ingvar Jonsson (SD), deltar på distans Karolina Myllergård (S) Ulrika Spårebo (S) Heidi-Maria Wallinder (V), t o m § 26 Barbro Larsson (C) Jonna Lindman (M), deltar på distans Åsa-Märta Sjöström (S) Hans Strandlund (M) Mikael Peterson (S) Stellan Lund (M) Per Ågren (S) Johanna Odö (S) Pratima Åslund (V), deltar på distans Amanda Lindblad (S) Erik Hamrin (M) Ewa Olsson Bergstedt (SD) Johanna Olofsson (M) Kent Pettersson (SD), deltar på distans Staffan Jansson (S), 1:e vice ordförande Elisabeth Unell (M)
Övriga	Anders Åhlund, regiondirektör Daniel Holmvin, kommundirektör Sala kommun Christina Ersson, mötessekreterare Simon Bölling, verksamhetschef Ledningsstab Fredrik Cederblom, kommunchef Surahammar Siv Living, utvecklingsstrateg Samhällsutveckling, § 19 Jonas Karlsson, vd Oslo-Stockholm 2.55, § 19 Anna Lundh Liljegren, kommunikatör Västerås stad, § 19 Jeanette Källstad, utvecklingsstrateg Valfärd § 19 Sofia Ekman, utvecklingsstrateg Valfärd § 19 Maria Boman, utvecklingsstrateg Valfärd § 19 Katarina Djukic Forsman, skolchef Surahammar, § 19 Lena Johnsson, rektor Surahammar, § 19 Jeanette Hedberg, förhandlingschef Sveriges Kommuner och Regioner, § 19

§ 14 Fastställande av föredragningslista

Beredningens beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs.

§ 15 Föregående protokoll

Anmäls att beredningens protokoll från sammanträdet 2023-04-14 justerats i föreskriven ordning.

§ 16 Justering

Beredningens beslut

1. Ulrika Spårebo utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 17 Nästa sammanträde

Beredningens beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 1 september 2023 klockan 09.00.

§ 18 Minnesanteckningar från samverkansgrupperna

Bilaga 1

- Samverkansgrupp hälsa 2023-05-12

Bilaga 2

- Samverkansgrupp kompetensförsörjning 2023-05-12

Beredningens beslut

1. Minnesanteckningarna läggs till handlingarna.

§ 19 Infrastruktur

Temapass med lägesbeskrivningar och diskussioner kring infrastrukturarbetet, centrala järnvägsstråk samt hur ett effektivt påverkansarbete kan se ut. Ordförande inleder kort och Simon Bölling går igenom dagordningen.

- Länets infrastruktur och infrastrukturarbetet med fokus järnväg
Siv Living tar bland annat upp Nationell plan för transportinfrastruktur och Länsplan för regional transportinfrastruktur, Trafikverkets respektive regionens uppdrag, processen för den nationella planen och länsplanen, Regional systemanalys (ett kommande dokument som visar hur Västmanland vill utvecklas inom tillgänglighet och mobilitet), Storregional systemanalys (motsvarande dokument som tas fram för Stockholm-Mälardalsregionen) samt hur arbetet med Storregional systemanalys går till och länets representanter i arbetet. Hon visar kartor över arbetspendling i samt från och till länet samt järnvägsnät i länet och går igenom ett antal pågående, kommande och önskade arbeten gällande järnväg. Hon tar också upp utbyggnaden av fyrspår mellan Tomtebodavägen och Kallhäll och varför den för närvarande är pausad. Beredningen diskuterar bland annat förhandlingar och påverkansmöjligheter rörande Citybanan, dokumentation av hur regionala medel har använts, vikten av att länet samlas kring viktiga åtgärder samt hur dialog förs om riksväg 56.
- Oslo-Stockholm 2.55 och Mälärbanan
Jonas Karlsson informerar om bolaget Oslo-Stockholm 2.55. Han tar upp en kort historik, bolagets arbete med påverkan och stöd i de processer som behövs,

projektets framgångar under åren både i Sverige och Norge, och går över till själva projektet. Syftet är att knyta samma Oslo och Stockholm eller i ett vidare perspektiv två länder, samt att öka möjligheten till pendling i Mälardalen, så kallad regionförstoring. Basen för arbetet är en åtgärdsvalsstudie från 2017 om behovet av förbättrad infrastruktur på sträckan. Han visar bland annat möjlighet till restidsförkortning på olika sträckor, var behovet av åtgärder och utredning är störst, möjligt utbud på sträckan vid en utbyggnad samt möjlig ökning av resandet på sträckan. Han tar också upp uppskattad samhällsekonomisk lönsamhet. Han går vidare till de fördelar bortbyggnad av enkelspårsträckor skulle ge samt hur benägenheten att tågpendla ökar med kortare restid. Slutligen tar han upp stråkets betydelse för försvar och civilförsvar och arbetet med att få EU att stödja stråket. Det ger också ökade möjligheter till finansiering.

Beredningen diskuterar bland annat Nobelbanans dragning och varför den inte har prioriterats, den regionala nyttan inom länet och den större regionen, Trafikverkets förhållningssätt till olika projekt, inställningen till projektet Oslo-Stockholm 2.55 söder om Mälaren samt vikten av enighet kring att stråket Oslo-Stockholm bör gå via Mälarbanan.

- Påverkansarbete - Hur skapar vi förändring?

Anna Lundh Liljegren informerar om påverkansarbete med fokus på delvis den nya bangården i Västerås och infrastrukturfrågor. Hon går kort igenom definition av påverkansarbete och diskuterar nationell transportplan med utgångspunkt i metod med de olika stegen analys av påverkansläget, att agera lösningsleverantör, kommunikation samt att börja påverka. Gällande den nya bangården handlar det till exempel om etappindelning av ombyggnaden, att lägga "budskapspussel" med problem, lösning och konkret förslag samt att påverka via dialog, opinionsbildning samt olika intressenter. Hon tar upp framgångsfaktorer som tydlig prioritering, gemensamma budskap och samverkan.

Beredningen diskuterar följande frågeställningar: Vilken utveckling vill vi se? Vad kan vi enas kring och fokusera vårt påverkansarbete emot? I diskussionen framförs bland annat följande:

- Det är viktigt hur man på ett bra sätt binder samman länet och ger tillgång till utbildning, arbetsmarknad mm. Man behöver börja i det perspektivet och sedan identifiera vad som är viktigt för att åstadkomma det. Mälarbanan är den bana som har störst betydelse för flest i länet och det behöver kommuniceras även utåt. Regionen och kommunerna har ett ansvar och behöver samordna sig kring de flöden som finns.
- Bostäder en viktig fråga liksom parallella spår för tågtrafiken.
- Lyhördhet är en förutsättning, både i det korta perspektivet och med längre perspektiv. Det är viktigt att se vilken effekt olika investeringar får för hela länet.
- Det är viktigt att den norra länsdelen inte glöms bort; där finns kompetens och utvecklingspotential.
- Man behöver också tänka i relation till länen runtomkring. Dalabanan framhålls som ett exempel för Salas del. Med rätt investeringar på Dalabanan skulle det ta mindre än en timme att åka tåg mellan Sala och Stockholm.
- Det är viktigt att ha en stark och tydlig röst när länets politiker pratar med andra.

- Det är klokt att identifiera vad som kan stödja det budskap man väljer att förmedla. Det finns ett samband med att folk måste nyttja banorna, och nyttan behöver framhållas i kommunikation. Det gäller också att fortsätta prata om och visa upp nyttorna när det bit för bit byggs upp och blir bättre.
- Ordföranden sammanfattar diskussionen med att det är positivt med den konstruktiva tonen i inläggen. Det finns en vilja att samlas i viktiga frågor för Västmanland vilket också ger en större chans att nå framgång tillsammans.

Beredningens beslut

1. Utifrån diskussionen får Regionala ledningsgruppen i uppgift att ta fram förslag på hur påverkansarbetet kring länets infrastruktur kan genomföras.

§ 20 Revidering av överenskommelse mellan kommunerna i Västmanlands län och Region Västmanland

På strategisk regional berednings sammanträde 2023-04-14, 8 §, beslutade beredningen att ge Regionala ledningsgruppen i uppdrag att återkomma med ett förslag till revidering av överenskommelsen om samverkan mellan kommunerna i Västmanlands län och Landstinget/Region Västmanland i frågor som stödjer regional utveckling i länet.

En återrapport på uppdraget redovisas.

Beredningens beslut

1. Strategisk regional beredning rekommenderar regionen och länets kommuner att godkänna den reviderade överenskommelsen om samverkan mellan kommunerna i Västmanlands län och Region Västmanland i frågor som stödjer regional utveckling i länet.

§ 21 Återrapport från Regionala ledningsgruppen om mellankommunala frågor

På strategisk regional beredning sammanträde 2023-04-14, 11 §, beslutade beredningen att ge Regionala ledningsgruppen i uppdrag att återkomma med ett förslag om beredning för de mellankommunala frågorna.

Daniel Holmvin redovisar en återrapport på uppdraget. Han går översiktligt igenom de förslag som gått ut till mötet. Anders Åhlund kompletterar med hur man valt frågor som tas upp.

Beredningen tar bland annat upp behov av att diskutera miljö- och klimatfrågor utifrån ett hållbarhetsperspektiv och behov av omställning, gemensamt ansvar för folkhälsofrågor samt att elever ska klara grundskolan.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 22 Mellankommunala frågor

Möjlighet att lyfta aktuella mellankommunala frågor för dialog. Inga frågor lyfts.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 23 Gemensam länskonferens

Strategisk regional beredning föreslår besluta att en heldagskonferens ska äga rum den 15 december 2023. Inbjudan föreslås gå till ledamöter i regionstyrelsen och kommunstyrelser i länet samt till den Regionala ledningsgruppen.

Beredningen diskuterar vilka som bör bjudas in till konferensen, samt om förslaget mötesdatum är det lämpligaste. Beredningen enas om att en heldagskonferens är tillräckligt, men att det behöver diskuteras mer vilka som ska bjudas in. En idé framförs om att engagera intressant föreläsare från Sveriges Kommuner och Regioner.

Beredningens beslut

1. En heldagskonferens ska äga rum den 15 december 2023.
2. Presidiet får i uppdrag att besluta vilka grupper som ska bjudas in till konferensen.

§ 24 Uppföljning av mål och indikatorer för 2022 gällande Läns gemensam överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa

Uppföljning och återslaggning av det arbete som har bedrivits.

Jeanette Källstad, Sofia Ekman och Maria Boman informerar och tar bland annat upp krav i lagstiftningen, vilka överenskommelser som finns och syfte med överenskommelserna. De går också igenom process och tidplan för framtagande av överenskommelserna samt former för och syfte med de lokala ledningsgrupperna.

Beredningen diskuterar bland annat geografisk indelning för de lokala ledningsgrupperna och det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete.

Surahammars kommun presenterar sitt arbete med samordnad individuell plan, SIP, i skolan. Katarina Djukic Forsman och Lena Johnsson tar bland annat upp systemstöd via Cosmic Link, översiktligt hur SIP-mötena går till samt samarbete med den lokala ledningsgruppen och skolan. Jeanette Källstad berättar lite mer om Cosmic Link, som fem kommuner i länet inom kort kommer att ha tillgång till.

Beredningen diskuterar bland annat det goda arbete som utförs och förutsättningar för kommunerna att använda Cosmic Link.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.
2. Uppföljning och arbete med kommande överenskommelse ska fortsättningsvis hanteras av samverkansgrupp hälsa.

§ 25 Arbete med läns gemensam överenskommelse för samverkan om vuxnas psykiska hälsa

Uppföljning och återslaggning av det arbete som har bedrivits. Punkten redovisas i samband med information i ärendet Uppföljning av mål och indikatorer för 2022 gällande Läns gemensam överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

2. Uppföljning och arbete med kommande överenskommelse ska fortsättningsvis hanteras av samverkansgrupp hälsa.

§ 26 Ändring i kollektivavtal för ett hållbart arbetsliv - nya regler för dygnsvila och arbetstidsförläggning

Jeanette Hedberg informerar om nya regler för dygnsvila som kommer att gälla från den 1 oktober 2023 samt vad förändringen innebär och hur region och kommuner påverkas. Ändringen bottnar i klagomål till EU-kommissionen angående förläggning av arbetspass inom ambulansverksamhet och att kollektivavtalet strider mot arbetstidsdirektivet. En del av problemet är undantag som kommit att användas som huvudregel snarare än undantag. Hon tar upp de förhandlingar som har förts för att komma tillrätta med problemet och går över till själva överenskommelsen, som innebär stränga regler som inte tillåter lokala avtal om avvikelser. Hon går kort igenom ändringarna som bland annat rör dygnsvila, när undantag är möjliga och förläggning av arbetspass och jourpass, samt olika händelser angående reglerna under våren 2023. Hon går också igenom de möjligheter till dispens som finns, samt hur nuläget ser ut gällande olika tecknade överenskommelser, införande av de nya reglerna med mera.

Beredningen diskuterar bland annat hur räddningstjänsten kan hantera överenskommelsen, särskilt gällande kommunalt anställda deltidsbrandmän, skillnaden mellan jour och beredskap samt konsekvenser för mindre företag som arbetar med personlig assistans med ett fåtal anställda.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 27 Anmälningssärenden

Beredningens beslut

1. Inga anmälningssärenden finns att redovisa.

§ 28 Övriga frågor

Malin Gabrielsson (KD) tar upp frågan om val av vice ordförande i samverkansgrupperna. Presidiet hanterar frågan till nästa sammanträde.

§ 29 Kommande möte

Vid nästa sammanträde planeras följande frågor:

- Uppdatering regional utvecklingsstrategi, RUS

Beredningen föreslår komplettering med följande punkter:

- Näringslivsfrågor
- Kollektivtrafikfrågor. Ett förslag är att redan nu ge regionala ledningsgruppen i uppdrag att titta på hur man kan komma vidare, vilket stöds av beredningen.
- Föredragning om strukturfondspartnerskapet och arbetet där

De föreslagna punkterna kommer att beredas av presidiet.

§ 30 Sommarhälsning

Ordförande önskar alla en trevlig sommar och förklarar mötet avslutat.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2023-06-21

Mikael Andersson Elfgren
Ordförande

Ulrika Spårebo
Justerare